

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני (20 במרץ - 2 באפריל 2013)

מימין: פגיעת רקטה בבית בשדרות (שדרות מדיה סנטר, 21 במרץ 2013). משמאל: אחת משתי הרקטות, שנפלו בשדרות (באדיבות NRG, 21 במרץ 2013. צלם:אדי ישראל)

עיקרי המסמך

- ביקור נשיא ארה"ב בישראל וברשות הפלסטינית נוצל לירי של חמש רקטות לעבר ישראל. שתיים מהן אותרו בשטח ישראל, אחת פגעה בבית בשדרות. בתגובה סגרה ישראל, לפרק זמן מוגבל, את מעבר כרם שלום וצמצמה את מרחב הדיג של תושבי הרצועה. ירי מטח הרקטות הינו אירוע ראשון מסוגו מאז תום מבצע "עמוד ענן". ארגון ברצועה, המזדהה עם הג'האד העולמי, קיבל אחריות על הירי.
- ביהודה ושומרון נעצרו מספר חוליות טרור פלסטיניות, שביצעו פיגועים נגד ישראלים. אחת מהחוליות הינה של תנט'ים/פתח וחבריה עסקו בהשלכת בקבוקי תבערה ופיגועי ירי. בנוסף לכך נעצרה חבורת צעירים, שהודו בידי אבנים, שגרמו לתאונה סמוך לאריאל בה נפצעו שבעה ישראלים (ביניהם פעוטה, שנפצעה באורח אנוש).
- "מועצת השורא" של חמאס האריכה את כהונתו של ח'אלד משעל כיו"ר הלשכה המדינית. במהלך שהייתה במצרים נועדה הנהגת חמאס עם רפאת שחאתה, ראש המודיעין הכללי המצרי. היא דנה עימו, בין השאר, בהסכם ההרגעה, יחסי חמאס-מצרים וקידום הסכם הפיוס הפנים-פלסטיני.

המצב ברצועת עזה

ירי רקטות לעבר ישראל

■ ב- 21 במרץ 2013 בשעות הבוקר (יומו השני של ביקור הנשיא ברק אובמה באזור) **שוגרו חמש רקטות לעבר ישראל**. שתי נפילות של רקטות אותרו בשטח ישראל. אחת הרקטות נפלה בחצר בית בעיר שדרות נזק נגרם לבית. רקטה שנייה נפלה בשטח פתוח. התארגנות, המזוהה עם הג'האד העולמי, המכנה עצמה "**מועצת השורא של לוחמי הקודש**" קיבלה את האחריות לירי הרקטות. לדברי ההודעה נועד הירי להבהיר ל"כלב הביזנטיים" (כינוי לברק אובמה), כי ישראל לא תהנה מביטחון וכי דבר לא יעצור את "הג'האד" (אתר הארגון, 21 במרץ 2013).

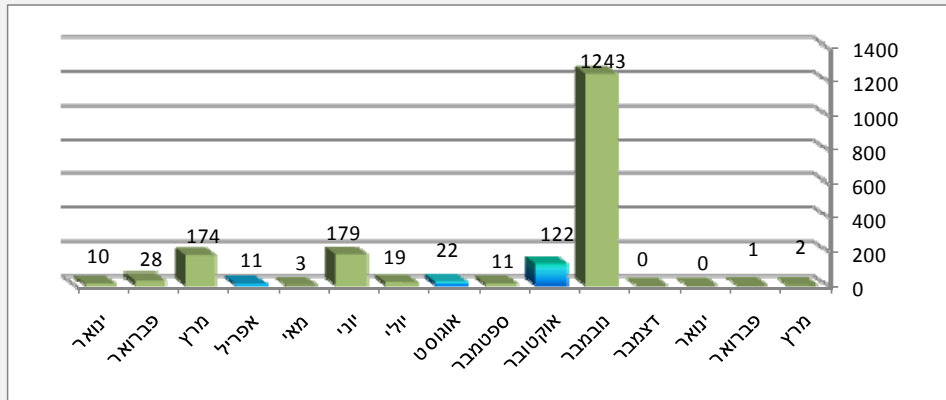
■ ראש הממשלה ושר הביטחון החליטו בתגובה לסגור לפרק זמן מוגבל את מעבר כרם שלום להעברת סחורות לרצועת עזה, לצמצם את הפעילות במעבר ארז לצרכים הומניטאריים בלבד ולהקטין את שטח הדיג של הפלסטינים ברצועת עזה מ-6 ל-3 מיילים (דובר צה"ל, 21 במרץ 2013). ב-28 במרץ נפתחו המעברים מחדש אולם הוחלט, בשלב זה, שלא להרחיב את מרחב הדיג של תושבי הרצועה (דובר צה"ל, 28 במרץ 2013).

■ **בחמאס** טענו, כי לא ידוע להם על ירי רקטות וכי זוהי "המצאה ישראלית". עם זאת נמסר, כי מנגנוני הביטחון של ממשל חמאס עצרו מספר פעילים סלפים באזור אלזואידה, שבמרכז רצועת עזה (סוכנות הידיעות הצרפתית, 22 במרץ 2013). **נמר חמאד**, היועץ המדיני של אבו מאזן אמר כי אבו מאזן מגנה את האלימות נגד אזרחים, יהיה מקורה אשר יהיה, כולל ירי הרקטות ואמר, כי הרשות הינה בעד ביסוס הרגעה הדדית וכוללת ברצועת עזה (ופא, 21 במרץ 2013).

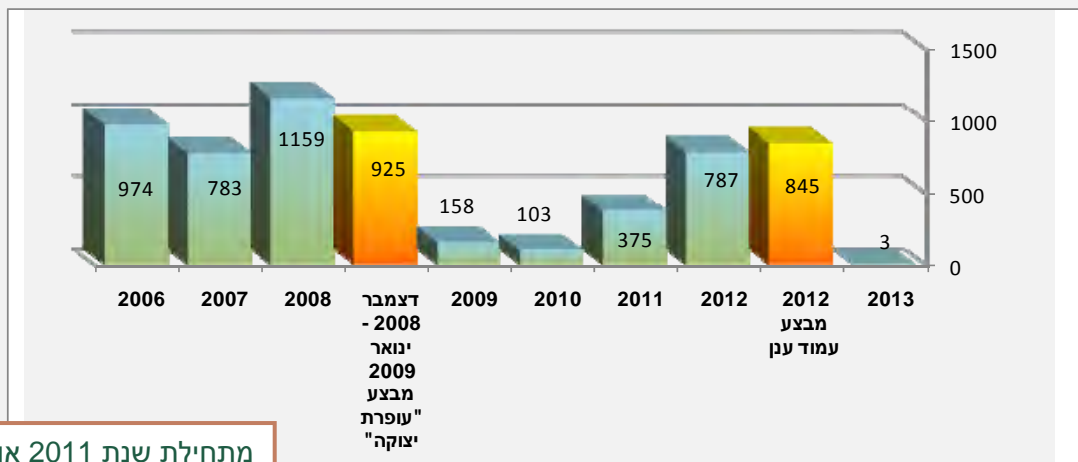
חבלני המשטרה בודקים את פגיעת הרקטה בבית בשדרות (שדרות מדיה סנטר, 21 במרץ 2013)

נפילות רקטות מאז תחילת שנת 2012¹

סה"כ אותרו מאז תום מבצע "עופרת יצוקה" 2,301 נפילות רקטות.

נפילות רקטות בדרום ישראל בחתך שנתי²

מתחילת שנת 2011 אותרו 2,200 נפילות של רקטות. סה"כ אותרו מתחילת שנת 2012 1,825 נפילות רקטות בשטח ישראל. מאז תחילת 2013 אותרו שלוש נפילות של רקטות.

¹ נכון ל-2 באפריל 2013. נתונים סטטיסטיים אלו אינם כוללים ירי פצצות מרגמה.
² נתונים אלה אינם כוללים ירי פצצות מרגמה.

יהודה ושומרון

מעצר חוליות טרור ביהודה ושומרון

- בעקבות פעילות סיכול ומנע של כוחות הביטחון הישראליים נעצרו מספר חוליות פלסטיניות, שביצעו פעולות נגד ישראלים החל מיידוי אבנים וכלה בירי והנחת מטענים:
- ב-24 במרץ עצרו כוחות הביטחון הישראליים את מיידוי האבנים סמוך לאריאל, שגרמו לתאונה בה נפצעו שבעה ישראלים ביניהם הפעוטה בת השלוש, שנפגעה באורח אנוש. המעורבים ביידוי האבנים הם חמישה צעירים בגילאי 16-17 מהכפר חארס שבשומרון, אשר הודו במעורבותם ביידוי האבנים (NRG, 24 במרץ 2013). ב-25 במרץ נתפסה חוליה, שהבעירה צמיגים באזור בית-אל, צפונית לראמאללה (דבר צה"ל, 25 במרץ 2013).
- ב-28 במרץ נעצרה על ידי כוחות הביטחון הישראליים בבית פאג'ר (אזור בית לחם) **חוליית מחבלים, שהשתייכו לתנטיים של פתח**. חברי החוליה עסקו, בין היתר, בביצוע פיגועים באזור גוש עציון ביניהם: השלכת בקבוקי תבערה, ירי מכלי נשק מאולתרים ותקניים לעבר הישוב מגדל עז ולעבר אוטובוס, שנסע באזור, והנחת מטען דמה סמוך לכניסה לישוב. ברשות חברי החוליה נמצאו שישה כלי נשק מאולתרים ומטען דמה. מעצר חברי החוליה הביא למעצרים של כשלושים פלסטינים נוספים כולם תושבי בית פאג'ר, שהיו מעורבים בפעילות הטרור (דובר צה"ל, 28 במרץ 2013).

התפתחויות ברצועת עזה

בחירות בחמאס

- מועצת השורא של חמאס, אשר התכנסה בקהיר, הודיעה, כי הוחלט **להאריך את כהונתו של ח'אלד משעל לתקופה נוספת כיו"ר הלשכה המדינית של חמאס**. לדברי ההודעה קיים קונצנזוס פנימי בשורות ההנהגה לגבי הצורך שח'אלד משעל ימשיך לשאת בתפקידו כיו"ר לקדנציה נוספת (פלסטיין אלא'ן, 31 במרץ 2013).
- במהלך שהיית הנהגת חמאס במצרים נועדו **ח'אלד משעל** ראש הלשכה המדינית של חמאס ו**אסמאעיל הניה**, ראש ממשל חמאס, עם רפאת שחאתה, ראש המודיעין הכללי המצרי. במהלך הפגישה נדונו נושאים כמו קידום הפיוס הפנים פלסטיני, הסכם ההרגעה עם ישראל והיחסים עם מצרים (צפא, 31 במרץ 2013).

מימין לשמאל: בכירי חמאס מחמוד אלזהאר, אסמאעיל הניה וח'אלד משעל מבקרים במטה המודיעין הכללי המצרי (פלסטין אל'אין, 1 באפריל 2013)

המשך פעילות הסיכול של מצרים בסיני

■ נמשכת פעילות הסיכול המצרית בסיני. מקורות ביטחוניים מצריים מסרו, כי כוחות הצבא, בשיתוף המשטרה ומנגנוני הביטחון, הצליחו לסכל 25 ניסיונות של פעילי חמאס וכאלה המזוהים עם הג'האד העולמי וארגון אלקאעדה להסתנן מצפון סיני לדרום סיני. ברשות הפעילים, שנעצרו ע"י כוחות הביטחון המצריים, נמצאו אמצעי לחימה, מכשירי קשר לווייניים, מפות ותרשימים של מוסדות חינויים בסיני, מידע אודות מיקומי מארבים של המשטרה והצבא ועוד (אלראי אלכוויטי, 24 במרץ 2013). כמו כן נמסר, כי המודיעין הכללי המצרי עצר כמה פעילי ארגון הג'האד האסלאמי בפלסטין וכי על רקע זה התגברה המתיחות בין מצרים לבין הנהגת הארגון (אלשרק אלאוסט, 27 במרץ 2013).

■ בראיון מקיף לעיתונות המצרית התייחס מחמוד אלזהאר, חבר הלשכה המדינית של חמאס, להאשמות המצריות על מעורבות חמאס בפיגועים נגד מצרים. אלזהאר הכחיש את מעורבות חמאס באומרו, כי כלי התקשורת במצרים מנסים לעשות "דמוניזציה של חמאס" בגלל קשריה עם תנועת האחים המוסלמים (אלאהראם אלערבי, 25 במרץ 2013).

מתיחות בין חמאס להתארגנויות סלפיות ברצועה

■ הקבוצות הסלפיות ברצועת עזה האשימו לאחרונה את מנגנוני הביטחון של ממשל חמאס ברדיפה של פעילים וחטיפתם (קדס ניוז, 19 במרץ 2013). בתגובה להאשמות אמר **סאמי אבו זהרי**, דובר חמאס, כי הסלפים חופשיים ברצועה וכי אף אחד מהם אינו יושב בבתי הכלא (אלמוניטור, 19 במרץ 2013).

■ בפגישה, שערכה כתבת אתר אלמוניטור, אסמה אלע'ול, עם בכירים סלפים ברצועה נאמר לה, כי רבים מאנשי התנועה הסלפית עברו מרצועת עזה להילחם בסוריה מכיוון ש"דלת הג'האד ברצועת עזה

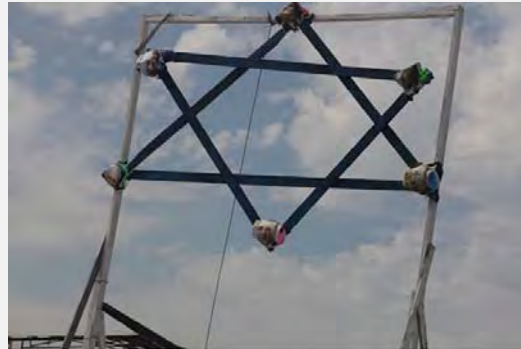
נסגרה עבורם ובסוריה נפתחה הדרך להילחם באויב". עוד נאמר, כי אלה שיצאו מרצועת עזה הצטרפו בעיקר לשורות **ג'בהת אלנצרה** (המזוהה עם אלקאעדה).

חמאס מנהלת קמפיין להסרתה מרשימת ארגוני הטרור

■ לאחרונה מנהלת חמאס קמפיין להסרת שמה מרשימת ארגוני הטרור באירופה. במסגרת זאת תקף **אסמאעיל הניה**, ראש ממשל חמאס את הכללת שמה של חמאס ברשימה והצהיר, כי מדובר בפגיעה "בהתנגדות העם הפלסטיני" למרות ש"התנגדות" היא דבר לגיטימי על פי חוקי הדת והחוקים הבינלאומיים. לדבריו נעשים מאמצים לתיקון "העוול ההיסטורי" באמצעות משלחות אירופיות, שביקרו ברצועת עזה. עם זאת הוסיף הניה, ברמזו לתנאי "הרביעייה", כי הכרה בישראל מהווה מבחינת חמאס "קו אדום" וכי חמאס לא תוותר על אף אחד מהשטחים הפלסטיניים (אלאהראם אלערבי, 25 במרץ 2013).

סיום קורס קצינים של חמאס בעזה

■ **אסמאעיל הניה**, ראש ממשל חמאס, **ופתחי חמאד**, שר הפנים, השתתפו בטקס סיום קורס קצינים של מנגנוני הביטחון. במסגרת הטקס נערכו מפגנים צבאיים שכללו ירי באש חייה לעבר תבליט מגן דוד עליו דמויות בכירים במדינת ישראל ביניהם: ראש הממשלה, שר הביטחון היוצא והנכנס ואביגדור ליברמן (שהאב, 19 במרץ 2013).

מפגן ירי בסיום קורס קצינים של מנגנוני הביטחון של ממשל חמאס לעבר דמויות בכירים בישראל (שהאב, 19 במרץ 2013)

תגובות לביקור נשיא ארה"ב ברק אובמה

■ **בחמאס** נמתחה ביקורת חריפה על הביקור. לדברי המבקרים ביטאו דבריו של אובמה **משוא פנים בוטה של ממשל ארה"ב לצד הישראלי** (דף הפייסבוק של עזת אלרשק, חבר הלשכה המדינית של חמאס, 20 במרץ 2013). להלן תגובות נוספות:

- **אסמאעיל הניה**, ראש ממשל חמאס, אמר כי הביקור נועד לחזק את ישראל לנוכח השינויים האסטרטגיים באזור ולנוכח הניצחון, שרשמה "ההתנגדות הפלסטינית והאסלאמית". זאת, על מנת להנציח את כיבוש האדמות הפלסטיניות ואת קיום ההתנחלויות. לדבריו נועד גם הביקור לעכב את הפיוס הפנים-פלסטיני ולהציב בפניו מכשולים (אלאקצא, 22 במרץ 2013).

- **צלאח ברדאוויל**, חבר הנהגת חמאס, התייחס לדברים אותם אמר אובמה במסיבת העיתונאים המשותפת שקיים עם אבו מאזן. לדברי ברדאוויל ה"התנגדות" (קרי הטרור), היא הדרך היחידה להשגת "הזכויות הפלסטיניות" ובכלל זה שחרור האדמה, השבת הפליטים ושחרור האסירים (אלחיאית אלג'דידה, 22 במרץ 2013).

- **חזבאללה** פרסם הודעת גינוי לביקור אובמה. לדברי ההודעה ביקורו של הנשיא מהווה "שיא בשיתוף הפעולה והמחויבות התמידית של ארה"ב לתמוך בישראל". עוד נאמר, כי מדבריו של אובמה עלה שהוא מתנכר "לזכויות העם הפלסטיני" כשהוא מאמץ את המפעל הציוני ומנסה לכפות תכתיבים על הערבים (אלעהד, 22 במרץ 2013).

הרשות הפלסטינית

אבו מאזן יצא לביקור בירדן

- **אבו מאזן** יצא ב-31 במרץ לביקור בירדן בלוויית מחמוד אלהבאש, שר ההקדשים הפלסטיני. במהלך הביקור ערך אבו מאזן פגישה עם עבדאללה מלך ירדן. בתום הפגישה חתמו השניים על הסכם "להגנה על ירושלים והמקומות הקדושים", המאשרר את תפקידה המרכזי של ירדן בשמירה על המקומות הקדושים לאסלאם ולנצרות בירושלים (פטרה, 31 במרץ 2013).

אבו מאזן והמלך עבדאללה חותמים על אשרור האחריות הירדנית על המקומות הקדושים לאסלאם בירושלים (ופא, 31 במרץ 2013)

פיגועים בחו"ל

הורשע פעיל חזבאללה בקפריסין

■ בית המשפט בקפריסין **הרשיע את חוסאם טאלב יעקוב, פעיל חזבאללה**, בחמש מתוך שמונה ההאשמות, שהוגשו נגדו. בין ההאשמות חברות בארגון פשע וקשירת קשר לבצע תקיפה נגד תיירים ישראלים. חוסאם טאלב יעקוב הודה בפני השופט שהוא חבר בארגון חזבאללה וכי אומן בשימוש בנשק וביצע משימות עבור הארגון. השופט דחה את טענתו לפיה לא היה לו מושג מדוע התבקש על ידי הארגון לעקוב אחר טיסות המגיעות מישראל (ניו יורק טיימס, 21 במרץ 2013).

■ **חוסאם טאלב יעקוב**, אזרח לבנוני, נעצר ב-7 ביולי 2012, על ידי שלטונות קפריסין בעיר לימסול. על פי כתב האישום הגיע הצעיר לאי על מנת לאסוף מידע על תיירים ישראלים המגיעים בטיסות לאי. בידי המחבל נמצאו דרכון לבנוני ודרכון שבדי וכן מסמכים ותמונות המעידים על כך, שעסק במעקב אחר תנועות ישראלים (סוכנות הידיעות הצרפתית, AP, 14 ביולי 2012). איסוף המודיעין התקיים, במסגרת הכנות לביצוע פיגוע נגד תיירים ישראלים המבקרים באי³ (אלג'מהוריה, 21 במרץ 2013).

■ ישראל ברכה על הפסיקה וקראה להכללת ארגון חזבאללה ברשימת ארגוני הטרור של האיחוד האירופאי ולהטלת סנקציות על הארגון ופעיליו. לדברי ההודעה אלה הן פעולות קריטיות במאמץ הלחימה בטרור חזבאללה ומניעת פיגועי טרור נוספים (משרד החוץ, 24 במרץ 2013).

אירועים תודעתיים

אירועי יום האדמה

■ ב-30 במרץ 2013 צוין יום האדמה ה-37 ביהודה, שומרון, רצועת עזה ובקרב ערביי ישראל. **אירועי יום האדמה התאפיינו השנה בשקט יחסי ובמספר מועט של משתתפים** (כמה עשרות בכל אירוע), שהתרכזו בעיקר במוקדי החינוך המסורתיים. ביהודה ושומרון התקיימו ההפגנות המרכזיות מול כלא עופר ובמחסום קלנדיה.

■ לקראת יום האדמה הוציא **הועד הפועל של אש"ף** הודעה רשמית בה הודגשה חשיבות "המחאה העממית", שנועדה להעלות את הסוגיה הפלסטינית על סדר היום הבינלאומי והישראלי. בהודעה התבקשו הפלסטינים לנהוג "באחריות לאומית ממדרגה ראשונה" לשם הגנה על הפרויקט הלאומי הפלסטיני. **תנועת פתח** ציינה בהודעה רשמית, כי היא תומכת ב"התנגדות עממית" במסגרת אירועי יום האדמה עד לשחרור כל האדמות הפלסטיניות וחזרת כל הפליטים הפלסטינים לבתיהם (ופא, 30 במרץ 2013).

■ להלן פירוט אודות מספר אירועים:

³ ראו לקט מרכז המידע מ-21 בפרואר 2013: "בקפריסין פורסמה עדותו של פעיל חזבאללה, שהתבקש לאסוף מידע אודות אתרים בהם שוהים תיירים ישראלים ואוטובוסים המסיעים ישראלים"

- **בראמאללה** נערך טקס נטיעת עצים על שמות שהידים, אשר אורגן על ידי עיריית אלבירה .
- **בקלנדיה** הפגינו כמה עשרות פלסטינים ופעילי שמאל. על פי דיווחים פלסטיניים כמה מהמפגינים נפצעו משאיפת גז במהלך עימותים עם כוחות הביטחון הישראליים (רדיו קול פלסטין, 3 במרץ 2013).
- **בבית לחם**, סמוך לקבר רחל, אירעו עימותים בין מפגינים לבין כוחות הביטחון הישראליים.
- **במאחז באב אלשמס**, שבאזור E1, השתתף סלאם פיאצ' בטקס נטיעת עצים -30 במרץ (מען 30 במרץ 2013).

מימין: סלאם פיאצ', ראש הממשלה הפלסטיני, נוטע זית במאחז באב אלשמס לציון 37 שנים ליום האדמה (ופא, 30 במרץ 2013). משמאל: צעירים פלסטיניים מיידים אבנים לעבר ג'יפ משמר הגבול במעבר קלנדיה (אלחיאית אלג'דידה, 31 במרץ 2013)

■ **תנועת חמאס** פרסמה הודעה לרגל יום האדמה בה הבהירה, כי ה"התנגדות לכיבוש הישראלי" תמשיך להיות הבחירה האסטרטגית של העם הפלסטיני וכי בחירה באופציה אחרת מלבד ה"התנגדות" (קרי, דרך הטרור) סופה כישלון. ברצועת עזה ציינו את יום האדמה במספר אירועים מוגבלים בהיקפם. בצפון הרצועה, נערכה הפגנה, שלאחריה נטעו המשתתפים עצים. המשתתפים ניצלו את האירוע להתקרב לגדר הביטחון ולנסות להתעמת עם כוחות צה"ל בצפון הרצועה (פלסטין אינפו, 30 במרץ 2013).

מפגינים פלסטיניים ברצועת עזה מנצלים את אירועי יום האדמה כדי להתקרב אל גבול ישראל בצפון הרצועה (פלסטין אינפו, 30 במרץ 2013)

תגובות להתנצלות ישראל בפני תורכיה

■ בעקבות התנצלותו של בנימין נתניהו בפני ראש ממשלת תורכיה התקיימה מסיבת עיתונאים ע"י **בולנט ילדרים**, העומד ראש ארגון IHH (אשר ארגן את משט ה"מרמרה" לרצועת עזה). ילדרים הצהיר בפני העיתונאים, כי ההתנצלות הרשמית של ישראל על אירועי ה"מאוי מרמרה" היא הצלחה פוליטית ודיפלומטית חשובה מאד. הוא הוסיף, כי הם גם דורשים הסרה של המצור הימי מעל רצועת עזה. בהתייחס למשפט המתנהל בימים אלה באיסטנבול נגד בכירים ישראלים אמר ילדרים, כי ההתנצלות אינה מהווה ביטול ההליך המשפטי, המתנהל נגד ישראל, שכן זהו משפט העוסק בפשעים בינלאומיים ואי אפשר להפסיק משפט או לבטל את האשמות בפשעים בינלאומיים בעקבות החלטה פוליטית. לדבריו גם אם ישולמו לקורבנות ה"מאוי מרמרה" פיצויים על ידי ממשלת ישראל התלונות לא יבטלו ועל כן ההליך המשפטי יימשך (אתר IHH, 22 במרץ 2013).

מסיבת עיתונאים שערך בולנט ילדרים (אתר IHH, 22 במרץ 2013)

■ חמאס והרשות הפלסטינית מיהרו לברך את ראש ממשלת תורכיה:

- **ח'אלד משעל**, יו"ר הלשכה המדינית של חמאס, הגיב באומרו כי בשם תנועת חמאס והעם הפלסטיני כולו הם מברכים את תורכיה על הניצחון וההישג הגדול של הצבת תנאים בפני ישראל (אתר לשכת ההסברה של חמאס, 22 במרץ 2013). בראיון נוסף אמר, כי התנצלות מצד ישראל סותרת את התנהגותה הרגילה ואין ספק, שהנהגת תורכיה כפתה את ההתנצלות על ישראל. לדבריו יש להמשיך במאמצים להסיר את המצור מעל רצועת עזה כמו גם זה המוטל על הגדה המערבית (קדסניוז, 27 במרץ 2013).

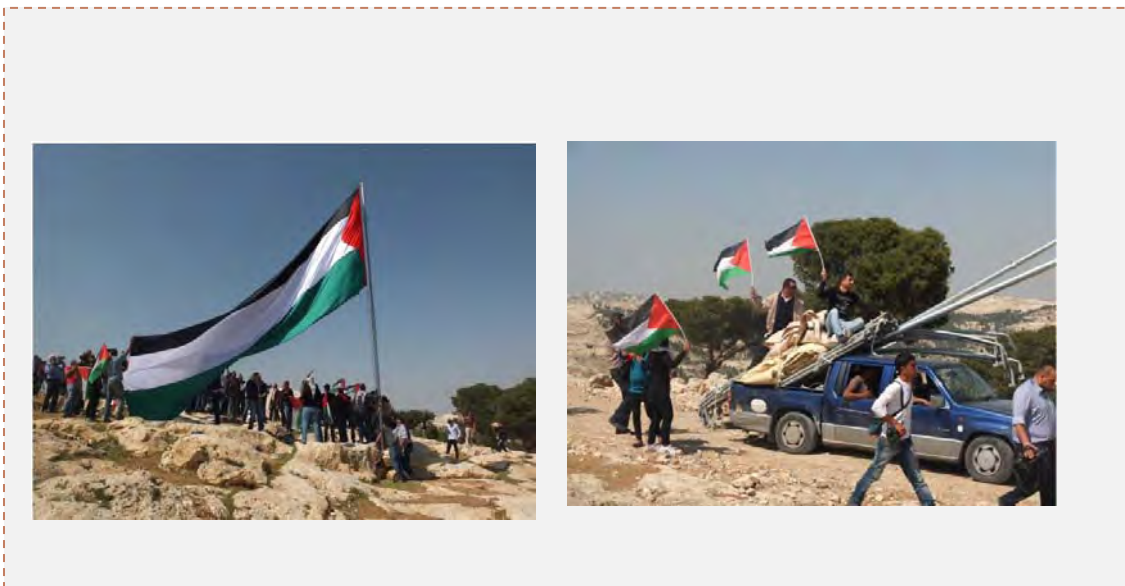
- **אבו מאזן** הביע הערכה לעמדת תורכיה וציין כי ההרוגים התורכיים נהרגו למען הסוגיה הפלסטינית וזכות העם הפלסטיני לחיות בחירות ובכבוד (ופא, 22 במרץ 2013).

מאחז אחפאד יונס

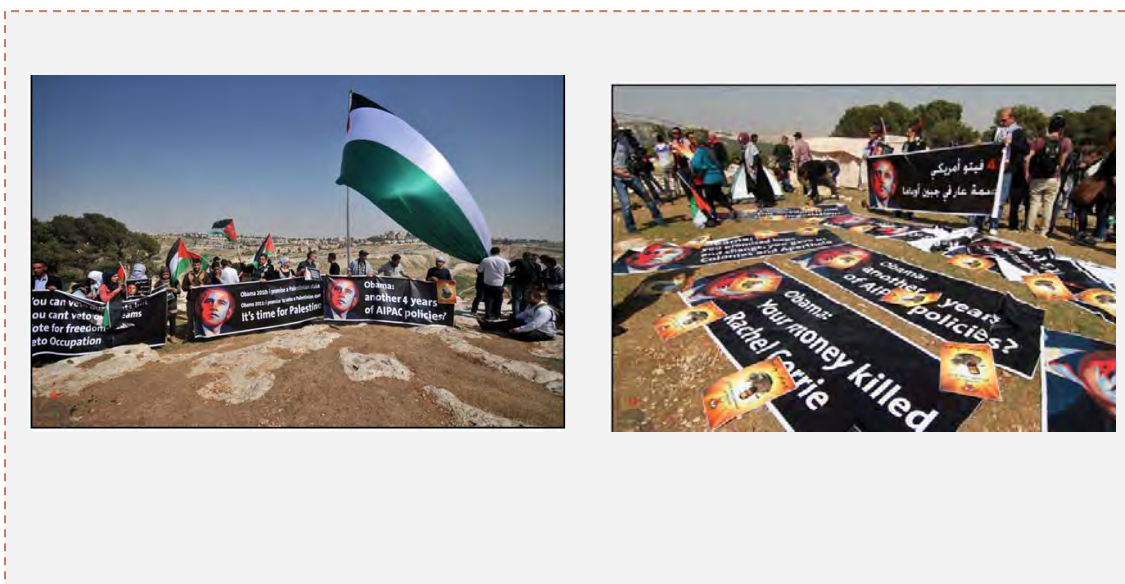
- **ב-20 במרץ 2013** הקימו עשרות פלסטינים ופעילים זרים מאחז חדש בשם שכונת אחפאד יונס (צאצאי יונס)⁴. המאחז, שמנה כ-15 אוהלים, הוקם באלעזאריה, מול מעלה אדומים (שטח E1). לדברי המארגנים מהווה שכונת אחפאד יונס אחת השכונות של באב אלשמס, המאחז, שהוקם בינואר 2013. הפעילים הניפו את דגל פלסטין ותלו שלטים בגנות ברק אובמה ויחסה האוהד של ארה"ב לישראל (שהאב, 20 במרץ 2013). בפעילות נטלו חלק בכירים בפתח (מען, 20 במרץ 2013).

- לדברי המארגנים נועד המאחז, שהוקם ביום ביקורו של נשיא ארה"ב אובמה בישראל וברשות הפלסטינית, להביע את מחאת הפעילים על מדיניות האמריקאית המקבלת את פעולותיה של ישראל ומעניקה לישראל סיוע צבאי שנתי (אתר ISM, 21 במרץ 2013). בליל 23-24 במרץ פונה המאחז על ידי כוחות הביטחון הישראליים ללא אירועים חריגים.

⁴ יונס הוא גיבור ספרו של אליאס ח'ורי "באב אלשמס".

מאחז אחפאד יונס (אתר ISM, 21 במרץ 2013)

שלטים וסימאות בגנות ארה"ב במאחז (ופא, 20 במרץ 2013)